

E P I L O G U S.

Attamen his omnibus tandem prævaluerunt, mentemque meam de sententiâ dimoverunt commoda, fructusque, quos hinc Christianam Religionem satis uberes percepturam esse, non tenuis affulget spes. Quibus accessit, quòd istorum recensitorum incommodorum primum gravius, gravioraque Ecclesiæ allaturum mala mihi depinxeram, quàm reverâ similem meæ, si non majorem ob causam allata fuisse postmodum compererim. Dum enim hoc apud me premo scriptum, alia prodire, quibus multò majoris momenti dogmata, imò ipsum totius Ecclesiæ fundamentum non tantum labefactatum, sed convulsam atque eversum iri videtur, idque sine ullâ, nisi inter doctiores aliquos tantum, contentione: Alterum verò declinare, & nominis suppressione subterfugere possim, quæ quamvis nonnihil huic meo Tractatui, meæque sententiæ damno atque despiciatui futura sit apud illos, quibus ex Scriptoris nomine Scriptis pretium statuere, aut siquid Authoris nomine non insignitum in lucem exeat, tanquam nugæ, & scripta dentata, lectu indigna, damnare in more positum est: Non tamen id tanti faciendum duxi, ut aut memorati incommodi periculum subire, aut, istius farinae censores librorum susque deque habens, æquiorum lectorum studiis atque utilitati deesse, & commoda hinc in ipsos redundatura denegare voluerim.

Istorum autem commodorum primum & maximum est, quòd, cum abhinc aliquot seculis S. Literarum interpretatio in dubiò posita fuerit, nec veros earum sensus interpretes & infallibiliter eruere, & se eruisse demonstrare potuerint; unde tot tantæque inter Christianos pullularunt, ac etiamnum vigent, indiesque novæ pullulant dissensiones contentionesque: nostrâ hòc in libellò stabilitâ Methodò, atque normâ non amplius in incertò vagari; sed firmò minimèque vacillanti pede inniti ac progredi cuilibet Divinorum eloquiorum interpreti liceat, adeoque disputationum disceptationumque ferra, quæ tam animosè atque acriter ducitur, auferri, & universo Christianorum orbi tranquillitas atque pax conciliari, & in æternum stabiliri possit.

Alterum est, quòd ex hâc nostrâ sententiâ non tantis, quantis antea, laborabit difficultatibus interpretis munus; cum enim ostenderit, omnes Scripturarum veritates esse etiam veros sensus, pluresque cuilibet orationi inesse possint, erunt ex iis pluribus aliqui investigatu inventuque faciliores, & magis obvii, quàm si unus duntaxat eruendus inesset: minoris enim est negotii ad quædam pervenire, ubi multa sunt, quàm ubi unum solummodò existit, id ipsum excogitare. Atque hanc ex nostrâ sententiâ S. Literarum interpretationi accedere facilitatem agnoscit ipse Chamier. Panstrat. Cathol. Tom. 1. lib. 15. cap. 15. §. 31. his verbis. *Si essent (plures sensus literales) hòc videtur facilius fore Scriptura. Nam difficultas Scripturæ, siqua est, consistit*